

Ἀκολουθία Ἁγίου ΕΥΜΕΝΙΟΥ ἐπ. Γορτύνης

Ψαλλομένη τῇ 18^ῃ Σεπτεμβρίου

ΕΝ ΤΩι ΜΕΓΑΛΩι ΕΣΠΕΡΙΝΩι

Εὐλογήσαντος τοῦ Ἱερέως ὁ Προοιμιακός καί τό
Μακάριος ἀνήρ. Εἰ δέ τό Κύριε ἐκέκραξα ἰστῶμεν
Στίχους ς' καί ψάλλομεν Στιχηρά Προσόμοια τῆς
Ἑορτῆς γ' καί τοῦ Ἁγίου γ'. Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν
Μάρτυσι.

Τήν ψυχὴν καί τὸ σῶμά σου, τῶν παθῶν
καθηράμενος, τοῦ Ἁγίου Πνεύματος οἶκος γέγονας, καί
Ἱερέων ἐν χρίσματι, σαυτὸν κατεκόσμησας,
παραστάτης δεξιός, χρηματίσας Εὐμένιε, καί
συνόμιλος, τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων, καί τῆς δόξης, τοῦ
Κυρίου κληρονόμος, καί πρεσβευτῆς τῶν ὑμνούντων
σε.

Ὁ περιδοξος βίος σου, ἀρεταῖς φαιδρυνόμενος, τῶν
θαυμάτων ἔλαμψε ταῖς φαιδρότησι, καί εὐκλεῆ σε τοῖς
πέρασι, παμμάκαρ εἰργάσατο, καί φωστῆρα ἀπλανῆ,
καί Ἁγίων ὁμόσκηνον, καί τῆς πόλεως, τῆς ἁγίας
πολίτην Ἱεράρχα, τῶν Ἀγγέλων συμπολίτα,
θαυματουργὲ ἀξιάγαστε.

Τῶν Κρητῶν ἐγκαλλώπισμα, τῆς Γορτύνης τὸν
Πρόεδρον, Ἐκκλησίας ἄσειστον τὸ θεμέλιον, τὸν

Ἰεράρχην Εὐμένιον, ἐν θαύμασι μέγιστον, καὶ δυνάμεσι
πολλαῖς, γεγονότα περιδοξον, καὶ φωτίσαντα, τὰς ἐν
ζόφῳ καρδίας, ὡς φωστῆρα, τῶν πιστῶν μεγαλοφώνως,
οἱ συνελθόντες τιμήσωμεν.

Δόξα. Ἦχος πλ. β'.

Ὁ τὴν χάριν τῶν θαυμάτων, οὐρανόθεν
κομισάμενος, καὶ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων,
στηλιτεύσας ἐν τοῖς δόγμασιν, Ἀρχιερέων ὑπάρχεις
δόξα καὶ ἐδραΐωμα, παμμακάριστε Εὐμένιε, ὁ τὴν
Ῥώμην καταφωτίσας ταῖς θεαῖς διδασκαλίαις σου·
παρῴρησιαν οὖν ἔχων πρὸς Χριστόν, Αὐτὸν ἰκέτευε,
σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Τοῦ Σταυροῦ.

Σήμερον τὸ φυτὸν τῆς ζωῆς, ἐκ τῶν τῆς γῆς ἀδύτων
ἀνιστάμενον, τοῦ ἐν αὐτῷ παγέντος Χριστοῦ, πιστοῦται
τὴν Ἀνάστασιν· καὶ ἀνυψούμενον χερσὶν ἱεραῖς, τὴν
Αὐτοῦ πρὸς οὐρανοὺς καταγγέλλει ἀνύψωσιν, δι' ἧς τὸ
ἡμέτερον φύραμα, ἐκ τῆς εἰς γῆν καταπτώσεως, εἰς
οὐρανοὺς πολιτεύεται· διὸ εὐχαρίστως βοήσωμεν·
Κύριε, ὁ ὑψωθείς ἐν αὐτῷ, καὶ δι' αὐτοῦ συνυψώσας
ἡμᾶς, τῆς οὐρανίου χαρᾶς, ἀξίωσον τοὺς ὑμνοῦντάς Σε.

Εἴσοδος, Φῶς ἰλαρόν, Προκείμενον τῆς ἡμέρας, Ἀναγνώσματα.

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα (Κεφ. ι' 7, γ' 13).

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων καὶ εὐλογία Κυρίου ἐπὶ
κεφαλὴν αὐτοῦ. Μακάριος ἄνθρωπος, ὃς εὔρε σοφίαν
καὶ θνητὸς ὃς οἶδε φρόνησιν. Κρεῖσσον γὰρ αὐτὴν
ἐμπορεύεσθαι ἢ χρυσίου καὶ ἀργυρίου θησαυρούς.

Τιμιωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν· πᾶν δὲ τίμιον, οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστίν. Ἐκ γὰρ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη, νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ. Τοιγαροῦν ἀκούσατέ μου, ᾧ τέκνα· σεμνὰ γὰρ ἐρῶ καὶ μακάριος ἄνθρωπος, ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει. Αἱ γὰρ ἔξοδοί μου, ἔξοδοι ζωῆς καὶ ἐτοιμάζεται θέλησις παρὰ Κυρίου. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ ὑμᾶς καὶ προΐεμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἀνθρώπων. Ὅτι ἐγὼ ἢ σοφία κατεσκεύασα βουλήν καὶ γνῶσιν καὶ ἔννοιαν ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην. Ἐμὴ βουλή καὶ ἀσφάλεια, ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχὺς. Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ, οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες εὐρήσουσι χάριν. Νοήσατε τοίνυν ἄκακοι πανουργίαν, οἱ δὲ ἀπαίδευτοι ἔνθεσθε καρδίαν. Εἰσακούσατέ μου καὶ πάλιν· σεμνὰ γὰρ ἐρῶ καὶ ἀνοίγω ἀπὸ χειλέων ὀρθά. Ὅτι ἀλήθειαν μελετήσῃ ὁ λάρυγξ μου, ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χεῖλη ψευδῶν. Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου, οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σκολιόν, οὐδὲ στραγγαλιῶδες. Πάντα εὐθέα ἐστὶ τοῖς νοοῦσι καὶ ὀρθὰ τοῖς εὐρίσκουσι γνῶσιν. Διδάσκω γὰρ ὑμῖν ἀληθῆ, ἵνα γένηται ἐν Κυρίῳ ἡ ἐλπίς ὑμῶν καὶ πλησθήσεσθε Πνεύματος.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα (Κεφ. ι' 32).

Στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν, χεῖλη δὲ ἀνδρῶν ἐπίστανται χάριτας· στόμα σοφῶν μελετᾷ σοφίαν, δικαιοσύνη δὲ ῥύεται αὐτοὺς ἐκ θανάτου. Τελευτήσαντος ἀνδρός δικαίου οὐκ ὄλλυται ἐλπίς· υἱὸς γὰρ δίκαιος γεννᾶται εἰς ζωὴν καὶ ἐν ἀγαθοῖς αὐτοῦ καρπὸν δικαιοσύνης τρυγήσει. Φῶς δικαίοις διαπαντός καὶ παρὰ Κυρίου εὐρήσουσι χάριν καὶ δόξαν. Γλῶσσα σοφῶν καλὰ ἐπίσταται καὶ ἐν καρδίᾳ αὐτῶν

ἀναπαύσεται σοφία. Ἀγαπᾶ Κύριος ὀσίας καρδίας, δεκτοὶ δὲ Αὐτῷ πάντες ἄμωμοι ἐν ὁδῷ. Σοφία Κυρίου φωτιεῖ πρόσωπον συνετοῦ· φθάνει γὰρ τοὺς ἐπιθυμοῦντας αὐτήν· πρὸ τοῦ γνωσθῆναι, καὶ εὐχερῶς θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ἀγαπώντων αὐτήν. Ὁ ὀρθρῖσας πρὸς αὐτήν οὐ κοπιᾷσει καὶ ὁ ἀγρυπνήσας δι' αὐτήν, ταχέως ἀμέριμνος ἔσται. Ὅτι τοὺς ἀξιούς αὐτῆς αὐτὴ περιέρχεται ζητοῦσα καὶ ἐν ταῖς τρίβοις φαντάζεται αὐτοῖς εὐμενῶς. Σοφίας οὐ κατισχύσει ποτὲ κακία. Διὰ ταῦτα καὶ ἐραστὴς ἐγενόμην τοῦ κάλλους αὐτῆς καὶ ἐφίλησα ταύτην καὶ ἐξεζήτησα ἐκ νεότητός μου καὶ ἐζήτησα νύμφην ἀγαγέσθαι ἐμαυτῷ. Ὅτι ὁ πάντων Δεσπότης ἠγάπησεν αὐτήν. Μύστης γὰρ ἔστι τῆς τοῦ Θεοῦ ἐπιστήμης καὶ αἰρέτις τῶν ἔργων Αὐτοῦ. Οἱ πόνοι αὐτῆς εἰσὶν ἀρεταί· σωφροσύνην δὲ καὶ φρόνησιν αὕτη διδάσκει, δικαιοσύνην καὶ ἀνδρείαν, ὧν χρησιμώτερον οὐδέν ἐστιν ἐν βίῳ ἀνθρώποις. Εἰ καὶ πολυπειρίαν ποθεῖ τις, οἶδε τὰ ἀρχαῖα καὶ τὰ μέλλοντα εἰκάζειν, ἐπίσταται τροφὰς λόγων καὶ λύσεις αἰνιγμάτων, σημεῖα καὶ τέρατα προγινώσκει καὶ ἐκβάσεις καιρῶν καὶ χρόνων καὶ πᾶσι σύμβουλος ἔστιν ἀγαθὴ. Ὅτι ἀθανασία ἐστὶν ἐν αὐτῇ καὶ εὐκλεία ἐν κοινωνίᾳ λόγῳ αὐτῆς. Διὰ τοῦτο ἐνέτυχον τῷ Κυρίῳ καὶ ἐδεήθην Αὐτοῦ καὶ εἶπον ἐξ ὅλης μου τῆς καρδίας. Θεὲ Πατέρων, καὶ Κύριε τοῦ ἐλέους, ὁ ποιήσας τὰ πάντα ἐν λόγῳ Σου, καὶ τῇ σοφίᾳ Σου κατασκευάσας τὸν ἄνθρωπον, ἵνα δεσπόζη τῶν ὑπὸ Σοῦ γενομένων κτισμάτων καὶ διέπη τὸν κόσμον ἐν ὀσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ, δός μοι τὴν τῶν Σῶν θρόνων πάρεδρον σοφίαν καὶ μὴ με ἀποδοκιμάσης ἐκ παίδων Σου, ὅτι ἐγὼ δοῦλος Σός καὶ υἱὸς τῆς παιδίσκης Σου. Ἐξαπόστειλον αὐτήν ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου Σου καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης Σου, ἵνα

συμπαροῦσά μοι διδάξη με, τὶ εὐάρεστόν ἐστι παρὰ Σοί. Καὶ ὁδηγήση με ἐν γνώσει καὶ φυλάξη με ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς. Λογισμοὶ γὰρ θνητῶν πάντες δειλοὶ καὶ ἐπισφαλεῖς αἱ ἐπίνοιαι αὐτῶν.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Ἐγκωμιαζομένου δικαίου, εὐφρανθήσονται λαοί· ἀθανασία γὰρ ἐστὶν ἡ μνήμη αὐτοῦ, ὅτι καὶ παρὰ Θεῶν γινώσκεται καὶ παρὰ ἀνθρώποις καὶ ἀρεστὴ Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. Ἐπιθυμήσατε τοιγαροῦν, ὦ ἄνδρες, σοφίαν, καὶ ποθήσατε καὶ παιδευθήσεσθε· ἀρχὴ γὰρ αὐτῆς ἀγάπη καὶ τήρησις νόμων. Τιμήσατε σοφίαν, ἵνα εἰς τὸν αἰῶνα βασιλεύσητε. Ἀπαγγελῶ ὑμῖν καὶ οὐ κρύψω ἀφ' ὑμῶν μυστήρια Θεοῦ. Ὅτι Αὐτὸς καὶ τῆς σοφίας ὁδηγὸς ἐστὶ καὶ τῶν σοφῶν διορθωτής· καὶ ἐν τῇ χειρὶ Αὐτοῦ πᾶσα φρόνησις καὶ ἐργασιῶν ἐπιστήμη. Ἡ πάντων τεχνίτις ἐδίδαξέ με Σοφία· ἐστὶ γὰρ ἐν αὐτῇ Πνεῦμα νοερόν, Ἅγιον, ἀπαύγασμα φωτὸς αἰδίου, καὶ εἰκὼν τῆς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ. Αὕτη φίλος Θεοῦ καὶ Προφήτας κατασκευάζει. Εὐπρεπεστέρα δὲ ἐστὶν ἡλίου, καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἀστέρων θέσιν· φωτὶ συγκρινομένη, εὐρίσκεται προτέρα. Αὕτη τοὺς θεραπεύσαντας αὐτὴν ἐκ πόνων ἐρρύσατο καὶ ὠδήγησεν ἐν τρίβοις εὐθείαις. Ἔδωκεν αὐτοῖς γνῶσιν ἀγίαν καὶ διεφύλαξεν αὐτοὺς ἀπὸ ἐνεδρευόντων καὶ ἀγῶνα ἰσχυρὸν ἐβράβευσεν αὐτοῖς, ἵνα γνῶσι πάντες, ὅτι δυνατωτέρα παντὸς ἐστὶν ἡ εὐσέβεια καὶ οὐ μὴ κατισχύσῃ ποτὲ κακία σοφίας, οὐδ' οὐ μὴ παρελεύσεται πονηροὺς ἐλέγχουσα ἢ δίκη. Εἶπον γὰρ ἐν ἑαυτοῖς, λογισάμενοι οὐκ ὀρθῶς. Καταδυναστεύσωμεν τὸν δίκαιον, μὴ φεισώμεθα τῆς ὀσιότητος αὐτοῦ, μηδὲ ἐντραπῶμεν πολιὰς πρεσβύτου πολυχρονίου· ἔστω δὲ ἡμῶν ἡ ἰσχύς νόμος. Καὶ

ἐνεδρεύσωμεν τὸν δίκαιον, ὅτι δύσχρηστος ἡμῖν ἐστὶ καὶ ἐναντιοῦται τοῖς ἔργοις ἡμῶν καὶ ἐπιφημίζει ἡμῖν ἁμαρτήματα παιδείας ἡμῶν. Ἐπαγγέλλεται γινῶσιν ἔχειν Θεοῦ καὶ παῖδα Κυρίου ἐαυτὸν ὀνομάζει. Ἐγένετο ἡμῖν εἰς ἔλεγχον ἐννοιῶν ἡμῶν. Βαρὺς ἐστὶν ἡμῖν καὶ βλεπόμενος· ὅτι ἀνόμιος τοῖς ἄλλοις ὁ βίος αὐτοῦ καὶ ἐξηλλαγμένοι αἱ τρίβοι αὐτοῦ. Εἰς κίβδηλον ἐλογίσθημεν αὐτῷ καὶ ἀπέχεται τῶν ὁδῶν ἡμῶν, ὡς ἀπὸ ἀκαθαρσιῶν καὶ μακαρίζει ἔσχατα δικαίων· ἴδωμεν οὖν εἰ οἱ λόγοι αὐτοῦ ἀληθεῖς καὶ πειράσωμεν τὰ ἐν ἐκβάσει αὐτοῦ. Ὑβρεῖ καὶ βασάνῳ ἐτάσωμεν αὐτόν, ἵνα γινῶμεν τὴν ἐπιείκειαν αὐτοῦ καὶ δοκιμάσωμεν τὴν ἀνεξικακίαν αὐτοῦ. Θανάτῳ ἀσχήμονι καταδικάσωμεν αὐτόν· ἔσται γὰρ αὐτοῦ ἐπισκοπὴ ἐκ λόγων αὐτοῦ. Ταῦτα ἐλογίσαντο καὶ ἐπλανήθησαν· ἀπετύφλωσε γὰρ αὐτοὺς ἡ κακία αὐτῶν. Καὶ οὐκ ἔγνωσαν μυστήρια Θεοῦ, οὐδὲ ἔκριναν, ὅτι σὺ εἶ Θεὸς μόνος, ὁ ζωῆς ἔχων καὶ θανάτου ἐξουσίαν καὶ σώζων ἐν καιρῷ θλίψεως καὶ ρυόμενος ἐκ παντὸς κακοῦ, ὁ οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, καὶ δίδους τοῖς Ὁσίοις Σου χάριν, καὶ τῷ Σῷ βραχίονι τοῖς ὑπερηφάνοις ἀντιτασσόμενος.

Εἰς τὴν Λιτὴν, Ἰδιόμελα τῆς Ἑορτῆς.

Δόξα. Τοῦ Ἁγίου. Ἦχος β'.

Τὸν ἐν σαρκὶ ἰσάγγελον βίον σου, Ἄγγελοι καὶ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν, Ἱερεῖς καὶ μονάζοντες ἠύλαβήθησαν, Θεὸς δὲ ἐδόξασεν, ὁ Αὐτὸς ὑπὸ σοῦ δοξασθεῖς· Ὅν νῦν ἡμῖν ἐξιλέωσαι, Εὐμένιε Πάτερ ἁγιώτατε.

Καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς.

Σύ μου σκέπη κραταιὰ ὑπάρχεις, ὁ τριμερῆς Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ, ἀγίασόν με τῇ δυνάμει σου, ἵνα πίστει καὶ πόθῳ, προσκυνῶ καὶ δοξάζω σε.

Εἰς τὸν Στίχον, Στιχηρὰ Προσόμοια τοῦ Σταυροῦ.

Δόξα. Τοῦ Ἁγίου. Ἦχος δ'.

Ἐκκαθάρας σου τὸν νοῦν πάσης ὑλικῆς προσπαθείας, Εὐμένιε θεόσοφε, τὴν δὲ ψυχὴν ἠδυπαθείας καὶ τὸ σῶμα τῆς ἐμπαθείας, κατοικητήριον γέγονας τοῦ ἀκενώτου μύρου, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐν γῆ κενωθέντος δι' ἀγαθότητα καὶ τὴν κτίσιν εὐωδιάσαντος· ὅθεν καὶ μετὰ θάνατον μῦρα βλύζειν κατηξιώθης ἐκ τοῦ ἱεροῦ καὶ ἁγίου λειψάνου σου· σύμβολον δὲ τοῦτο καὶ τεκμήριον ἐναργέστατον τῆς ἀκραιφνοῦς ἀγνείας καὶ παρθενίας ὑπάρχει· ἧς καὶ ἡμᾶς μετασχεῖν καταξιώσον, ταῖς πρὸς Θεὸν ἰκεσίαις σου.

Καὶ νῦν. Τῆς Ἑορτῆς.

Τοῦ τιμίου Σταυροῦ Χριστέ τὴν ἐνέργειαν, προδιατυπώσας Μωϋσῆς, ἐτροπώσατο τὸν ἐναντίον Ἀμαλήκ, ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ· ὅτε γὰρ ἐφήπλου τὰς χεῖρας, Σταυροῦ τὸν τύπον ποιῶν, ἐνίσχυεν ὁ λαός· νυνὶ τῶν πραγμάτων ἡ ἔκβασις εἰς ἡμᾶς πεπλήρωται. Σήμερον Σταυρὸς ὑψοῦται, καὶ δαίμονες φυγαδεύονται. Σήμερον ἡ κτίσις πᾶσα ἐκ τῆς φθορᾶς ἠλευθέρωται· πάντα γὰρ διὰ Σταυροῦ, ἐπέλαμψεν ἡμῖν τὰ χαρίσματα· διὸ γηθόμενοι πάντες, προσπίπτομέν σοι, λέγοντες· Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε δόξα σοι.

Νῦν ἀπολύεις, Τρισάγιον.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ταχὺν προμηθέα σε καὶ ἄρωγὸν εὐμενῆ, κεκτήμεθα
Ὅσιν ὡς τοῦ Χριστοῦ μιμητὴν, Εὐμένιε ἔνδοξε· σὺ γὰρ
ἀναβλυστάνων, συμπαθείας τὰ ρεῖθρα, βρούεις τῇ
Ἐκκλησίᾳ, ἰαμάτων πελάγη. Ἀλλὰ καὶ τοῖς τιμῶσί σε,
σκέπη γενήθητι.

Δόξα. Καὶ νῦν. Ἦχος α'. Τοῦ Σταυροῦ.

Σῶσον Κύριε τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον τὴν
κληρονομίαν Σου, νίκας τοῖς Βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων
δωρούμενος καὶ τὸ Σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ Σου
πολίτευμα.

Ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν, Κάθισμα. Ἦχος γ'. Τὴν ὠραιότητα.

Τὴν τῶν αἱρέσεων, πλάνην διήλεγξας, καὶ τὴν Ὀρθόδοξον, πίστιν ἐτράνωσας, ὡς Ἱεράρχης εὐσεβῆς ἐδίδαξας καὶ ἐν Ῥώμῃ, μίαν τὴν θεότητα, ἐν Τριάδι γνωρίζεσθαι, φύσει ὁμοούσιον, καὶ προσώποις ἀσύγχυτον· διὸ καὶ ἐορτάζομεν πίστει, Πάτερ Εὐμένιε τὴν μνήμην σου.

Δόξα. Καὶ νῦν. Τῆς ἐορτῆς.

Τὸν ἐπονείδιστον, Οἰκτίρμον θάνατον, διὰ σταυρώσεως, ἐκὼν ὑπέμεινας, ὃν ἡ τεκοῦσά Σε Χριστέ, ὀρῶσα ἐτιτρώσκετο, σπλάγχνα κοπτομένη γάρ, μητρικῶς ἐπωδύρετο, ἧς ταῖς παρακλήσεσι διὰ σπλάγχνα ἐλέους Σου, οἰκτείρησον καὶ σῶσον τὸν κόσμον, ὁ αἴρων τούτου τὴν ἁμαρτίαν.

Μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν, Κάθισμα. Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τριάδος γενόμενος τῆς ὑπερθέου ναός, ἐν οἴκῳ ἀγίῳ σου, τοὺς σὲ τιμῶντας πιστῶς, ἀγίασον φώτισον, πλήρωσον τὰς αἰτήσεις, καὶ παράσχου τὰς λύσεις, πάντων τῶν ἐπιόντων τοῦ Βελίαρ σκανδάλων, Χριστὸν ἐκδυσωπῶν ἐκτενῶς, Εὐμένιε πάνσοφε.

Δόξα. Καὶ νῦν. Τῆς ἐορτῆς.

Ὁ ἄνω ὡς Θεός, οὐρανὸν θρόνον ἔχων, καὶ γῆν Χριστὲ Σωτήρ, ὑποπόδιον φέρων, Σταυρὸν ἡμῖν ὑπέδειξας, σῶν ποδῶν ὑποπόδιον. Τοῦτον ἅπαντες, δαυϊτικῶς προσκυνοῦμεν. Τοῦτον φύλακα, καὶ βοηθὸν ἐξαιτοῦμεν καὶ πίστει δοξάζομεν.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον, Κάθσιμα. Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ὡσπερ μέγας ἥλιος, ταῖς τῶν δογμάτων, καὶ θαυμάτων λάμπησι, φωταγωγεῖς διὰ παντός, τῆς Κρήτης πάσης τὸ πλήρωμα, οὐρανομύστα, παμμάκαρ Εὐμένιε.

Δόξα. Καὶ νῦν. Τῆς ἑορτῆς.

Ὁ Σταυρός Σου Κύριε, ὡς φῶς ἐκλάμπων, τὰς τοῦ σκότους φάλαγγας, ἀποδιώκει καὶ πιστούς, καταφαιδρύνει τοὺς ψάλλοντας· Σταυρὸς ὑπάρχει, τοῦ κόσμου τὸ καύχημα.

Οἱ Ἀναβαθμοὶ τὸ α' Ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου.

Προκείμενον. Οἱ Ἱερεῖς Σου Κύριε ἐνδύσονται δικαιοσύνην καὶ οἱ Ὅσιοί Σου ἀγαλλιάσονται.

Στ. Καυχῆσονται Ὅσιοι ἐν δόξῃ καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν.

Εὐαγγέλιον Ἱεραρχικόν (ζήτηι τῇ 13^ῃ Νοεμβρίου, ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου).

Ὁ Ν' (50) Ψαλμός.

Δόξα. Ταῖς τοῦ Ἱεράρχου...

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β'. Στ. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός...

Ἐξεχύθη ἡ χάρις ἐν χεῖλεσί σου Ὅσιε Πάτερ, καὶ γέγονας Ποιμὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, διδάσκων τὰ λογικὰ πρόβατα, πιστεύειν εἰς Τριάδα ὁμοούσιον, ἐν μιᾷ θεότητι.

Εἶτα οἱ Κανόνες· τῆς Ἑορτῆς καὶ τοῦ Ἁγίου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· Εὐχαῖς δίδου μοι Χριστὸν εὐμενῆ Μάκαρ. Ἰωσήφ.

ᾠδὴ α'. Ἦχος β'. Δεῦτε λαοὶ ἄσωμεν.

Ἐχων Χριστόν, Πάτερ θεόφρον Εὐμένιε, τῶν σῶν καθυπακούοντα, θείων ἐντεύξεων, εὐμενῆ τοῦτον Μάκαρ, ἀπέργασαι τοῖς πόθῳ ἀνευφημοῦσί σε.

Ἵψοποιόν, ἀπὸ νεότητος Ὅσιε, ἠγαπηκῶς ταπείνωσιν, τὸν ὑπερήφανον, ἐταπείνωσας ὄφιν, καὶ χάριν ἰαμάτων, σαφῶς ἐπλούτησας.

Χωρητικόν, Πνεύματος ὄργανον γέγονας, τὰ τῆς σαρκὸς φρονήματα, πολλαῖς ἀσκήσεσι, τῇ ψυχῇ ὑποτάξας, τῷ κρείττονι τὸ χεῖρον, σὺ δουλωσάμενος.

Θεοτοκίον.

Αἱ περὶ Σοῦ, νῦν προφητεῖαι πεπλήρωνται, Θεοκυῆτορ Δέσποινα· ὃν γὰρ προήγγειλαν, ὑψηγόρως ἐν μήτρᾳ, ἐχώρησας ἐν δύο, τελείαις φύσεσι.

ᾠδὴ γ'. Στερέωσον ἡμᾶς ἐν Σοὶ Κύριε.

Διέτρεχες σπουδῇ καθὼς ἡ μέλιττα, λειμῶνας τοὺς λογικοὺς Ἱεράρχα, τὸ γλυκὺ μέλι θηρώμενος, καὶ καρδίας τοῖς σίμβλοις ἐντιθέμενος.

Ὁ βίος καθαρὸς ὁ λόγος ἅλατι, τῷ θεῷ Εὐμένιε ἠρτυμένος, διεδείκνυ σοῦ τὴν ἔνδοθεν, κεκρυσμένην καὶ χάριν καὶ λαμπρότητα.

Ἐψώθης ἀρεταῖς καλλωπιζόμενος, καὶ θρόνον ἐπέβης ὑψηλοτάτων, μύρω θείῳ χρισθεὶς Πνεύματος, καὶ Χριστοῦ εὐωδία γνωριζόμενος.

Θεοτοκίον.

Μαρία τὸ χρυσοῦν θυμιατήριον, παθῶν μου, ἀπέλασον τὸ δυσῶδες, καὶ στερέωσον κλονούμενον, προσβολαῖς του δολίου πολεμήτορος.

Κάθισμα τοῦ Ἁγίου. Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Ὁρθοδόξοις ἐμπρέπων Πάτερ διδάγμασι, τὰς ζοφώδεις αἰρέσεις πάσας ἐμείωσας, καὶ θαυμάτων αὐτουργὸς δειχθεὶς Εὐμένιε, περιβόητος παντί, προμηθεῖα θεϊκῆ, ἐγένου· ὅθεν σε πίστει, τιμῶμεν ὡς Ἱεράρχην, καὶ τῶν Ἀγγέλων ὁμότιμον.

Δόξα. Καὶ νῦν. Τῆς Ἑορτῆς, ὁμοιον.

Τὸ πανάγιον ξύλον τοῦ Βασιλέως Χριστοῦ, ἀναλάβωμεν πίστει ἐπὶ τῶν ὤμων ἡμῶν, καὶ τοῦ βίου τὰ τερπνὰ ἀπορρίψωμεν, ὃ οἱ πάλαι βασιλεῖς, ἀναλαμβάνοντες πιστῶς, ἐνίκησαν πολεμίους, καὶ φύλα τὰ τῶν βαρβάρων, τῇ δυνάμει τούτου ἀνέτρεψαν.

Ὡιδὴ δ'. Εἰσακήκοα Κύριε τὴν ἀκοήν.

Οἶκος γέγονας Πνεύματος, θείοις ναοῖς σχολάζων Ἱεράρχα, καὶ σεπταῖς μελέταις ὠραϊζόμενος.

Ἱεράρχης θεόληπτος, Πάτερ σοφὲ καὶ Πρόεδρος Γορτύνης, γεγονῶς θαυμάτων, αἴγλην ἀπήστραψας.

Χάσμα μέγα τοῦ δράκοντος, τῶν προσευχῶν
ἐνέπρησας λαμπάσι, κατὰ τοῦ ὀρμήσαντος Ἱερῶτατε.

Ῥωμαλέω φρονήματι, τὸν δυσμενῆ κατέβαλες
ἀνδρείως, καὶ ὀρμὰς λεόντων σὺ ἐχαλίνωσας.

Θεοτοκίον.

Ἱεραι προκατήγγειλαν, πάλαι φωναὶ τοῦ τόκου Σου
τὸ βάθος, ὧν νῦν τὰς ἐκβάσεις εἶδομεν, Ἄχραντε.

ᾨδὴ ε'. Ὁ τοῦ φωτὸς χορηγός.

Σύνεσιν ἔσχηκας, ὡς εἰρηνεύσας ἐκ παθῶν Ὅσιε,
νοῦν καὶ ψυχὴν· ὅθεν διαλύεις τὰς ἔριδας πιστῶς, τῶν
βασιλευόντων, καλῶς πειθομένων σοι.

Τὰς ἀκοὰς ὑποθεῖς, σοὶ Βασιλέων ὁ πιστὸς ἔλυσεν,
ἔχθραν μακρὰν, ὄλεθρον γεννῶσαν, καὶ τὴν
ἀδελφικὴν, ὁμόνοιαν στέργει, θεόφρον Εὐμένιε.

Οἷα πυρσὸς ἐπιστάς, Ῥώμην φωτίζεις ἐκτελῶν
θαύματα, καὶ τοὺς παθῶν, βυθῶ νηχομένους, πρὸς
ὄρμον γαληνόν, ἰάσεως Μάκαρ, σοφῶς ἐκκαλούμενος.

Θεοτοκίον.

Νέον ὡς βρέφος ἡμῖν, τὸν προαιώνιον Υἱὸν τέτοκας,
θελητικαῖς, δυσὶν ἐνεργείαις, ὑπάρχοντα διπλοῦν, ὡς
ἄνθρωπον ἅμα, Θεόν τε Πανάμωμε.

ᾨδὴ ς'. Ἐν ἀβύσσῳ πταισμάτων.

Ἐνεργῆ θησαυρὸν ἀδαπάνητον, ἔχων ἐν καρδίᾳ σου,
Χριστὸν Εὐμένιε, ὥσπερ πηλὸν λελόγισαι, τὸν χρυσὸν
Βασιλεύς, ὃν παρέσχε σοι.

Ἵψηλὴν εἰς καθέδραν ἐκάθισας, Πάτερ τῆς εἰρήνης, φθεγξάμενος πρόσρημα, τῇ Ἐκκλησίᾳ ἄνωθεν, οὐπερ τῇ προσκλήσει σεμνύνεται.

Μὴ βραχεῖς ἁμαρτίαις διέπλευσας, βίου τὸ κλυδώνιον τὸ πολυώδυνον, καὶ τοὺς λιμένας ἔφθασας, ἔνθα δῆμος ὁσίων εὐφραίνεται.

Θεοτοκίον.

Ἐπὶ Σὲ καταβὰς ὁ οὐράνιος, ὄμβρος χερσωθεῖσαν τὴν γῆν Ἀειπάρθενε, θεογνωσίας νάμασι, καταρδεύσας πολύφορον ἔδειξε.

Κοντάκιον. Ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Φωτὶ θεϊκῶ, ἔλλαμφθεις παμμακάριστε, φωτίζεις ἡμᾶς, τοὺς πόθῳ ἀνυμνοῦντάς σου, τὴν σεπτὴν καὶ ἔνδοξον, καὶ ἁγίαν Πάτερ μετάστασιν, Ἱεράρχα Εὐμένιε· **πρεσβεύεις γὰρ ἀπαύστως ὑπὲρ ἡμῶν.**

Ὁ Οἶκος.

Οἴκτειρον, Κύριε, τὸν Σὸν δοῦλον, καὶ συγχώρησον πάντα τὰ ὀφειλήματα νῦν, καὶ δώρησαί μοι τὸ ἔλεος τῆς εὐσπλαγχνίας Σου, ἵνα ὕμνοις Σε δοξάζω ἀπαύστως, καὶ τὸν πιστὸν Σου θεράποντα στέψω ὠδαῖς, τὸν Πρόεδρον Γορτύνης σήμερον, Εὐμένιον τὸν φωστῆρα, γῆς πάσης τὸ μέγα κειμήλιον, τῆς Ἐκκλησίας τὸ στήριγμα, καὶ τῆς Κρήτης τὸ θεῖον ἀγλάϊσμα· **πρεσβεύει γὰρ ἀπαύστως ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.**

Συναξάριον.

Τῇ ΙΗ' τοῦ αὐτοῦ μηνός, μνήμη τοῦ Ἁγίου Εὐμενίου Ἐπισκόπου Γορτύνης

Στίχοι

Τὸ λεῖον Εὐμένιος ὄμμα Γορτύνης,
Πανευμενὲς κατείδεν ὄμμα Κυρίου.

Ὀγδοάτη δεκάτη θάνεν Εὐμένιος μεγαλήτωρ.

**Ταῖς αὐτοῦ ἁγίαις πρεσβείαις, Χριστέ ὁ Θεός,
ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.**

Ὡιδὴ ζ'. Εἰκόνος χρυσεῆς.

Νεκρῶν λογισμῶν, προθυμία τῆς ψυχῆς
κατακαυχόμενος, ἐν βαθυτάτῳ γήρῳ Ὅσιε, ἀποδημίας
ἐκέχρησο, ἐπ' εὐεργεσία τῶν πίστει, δεχομένων
Εὐμένιε, σὲ τὸν σπορέα τῶν σεπτῶν, καὶ ἱερῶν διδαχῶν.

Ἡ Ῥώμη τῶν σῶν, ἀπολαύσασα καλῶν, δῶρον
ποθούμενον, τῇ Θηβαΐδι μὴ βουλούμενον, Πάτερ
ἐκπέμπει Εὐμένιε· ἔνθα γεγονῶς ἀναστέλλεις, τοῦ
αὐχμοῦ τὴν κατήφειαν, τῇ ἐπομβρία τῶν σεπτῶν εὐχῶν
σου Ὅσιε.

Μαζοῖς ἐκτραφεῖς, ἐγκρατείας τὸ σεπτὸν γάλα
ἐθήλασας, καὶ ἡλικίας μέτρον ἔφθασας, ἀνενεχθεῖς εἰς
ἀκρώρειαν, Πάτερ ἀρετῶν καὶ ἡλίου, ἀπαστρέψας
φαιδρότερον, θεοσημείαις τοῖς νυκτὶ κατασχεθεῖσι
παθῶν.

Θεοτοκίον.

Ἀὔλου φωτός, οἰκητήριον ἢ Σὴ μήτρα γεγένηται, τοῦ
φρυκτωρίας θείας γνώσεως, τὴν ἀθεΐαν μειώσαντος,
ἄχραντε Θεόνυμφε Κόρη, Ὅν ὑμνοῦντες κραυγάζομεν
εὐλογητός εἶ ὁ Θεός, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

ᾨδὴ η'. Τὸν ἐν καμίνῳ τοῦ πυρός.

Καταπαλαίσας τὸν ἐχθρόν, καὶ τὸν δρόμον τὸν καλὸν διατελέσας, βαθυτάτῳ ἐν γήρῳ, πρὸς τοὺς πατέρας τοὺς σούς, μετέβης σῖτος ὥσπερ ὄριμος, ξένης ἐπὶ χώρας, λαβὼν τοῦ βίου πέρας.

Ἀμνημονήσαντες τῶν σῶν, οὐδαμῶς Πάτερ καλῶν παῖδες Θεβαίων, τῇ πατρίδι καὶ ποιμνῇ τὴν ἱεράν σου σορόν, αἰσίως κρίναντες ἐκπέμπουσιν· ἧς τῇ ἐπανόδῳ, θαυμάτων ἔρρει χάρις.

Ῥάξος Κυρίλλου τὸ σεπτόν, καὶ πολυάθλον τὸ πρὶν κατέχων σῶμα, καὶ τὸ σὸν νῦν συγκρούπτει, παραπλησίως Σοφέ, συνάψας τοὺς βίῳ ὁμόφρονας, οὓς ἢ ἄνω φέρει, πατρὶς εἰς τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Ἰερωτάτη Προφητῶν, Σὲ προγράφει ἀληθῶς σεμνὴ χορεία, ἀλατόμητον ὄρος, ῥάβδον καὶ πύλην, δι' ἧς διήλθεν ὡς οἶδεν ὁ Ὑψιστος, πάλιν κεκλεισμένην, ἔασας Σε Παρθένε.

ᾨδὴ θ'. Τὸν ἐκ Θεοῦ Θεὸν Λόγον.

Ὡς τοῦ Χριστοῦ Ἱεράρχης, ἐκ δυνάμεως Πάτερ, εἰς δύναμιν μετέβης θαυμαστῶς, ἔνθα χοροὶ ἱερώτατοι, λειτουργοῦσιν ἐν φόβῳ Τριάδι, τῇ σεπτῇ μετὰ πασῶν, οὐρανίων παμμάκαρ, Εὐμένιε Δυνάμεων.

Στῆσον τὴν νῦν καταιγίδα, τῆς πατρίδος τὸ θεῖον, ταῖς σαῖς ἐξευμενίζων προσευχαῖς, βαρβαρικὴν μάκαρ

ἔφοδον, τὴν ἡμᾶς τυραννοῦσαν, καὶ πείρα συνωθοῦσαν τῶν κακῶν, εἰς βυθὸν ἀπωλείας, ἀοίδιμε Εὐμένιε.

Ἡ σὴ πανίερος μνήμη, συγκαλεῖται ποιμένας ὁσίους καὶ λαὸν τὸν εὐσεβῆ, ἁγιασμὸν πᾶσι φέρουσα· ἦν τελοῦντας πλουσίως, καταύγασον ἡμᾶς μαρμαρυγαῖς, τῶν ἐν σοὶ χαρισμάτων, πανεύφημε Εὐμένιε.

Θεοτοκίον.

Φέρεις τὸν φέροντα πάντα, θεϊκῇ δυναστείᾳ, καὶ τρέφεις ἐκ μαζῶν πᾶσαν πνοήν, τὸν διατρέφοντα Πάναγνε, ὑπὲρ νοῦν Σου τὸ θαῦμα, Ἀγγέλους καταπλήττον καὶ βροτούς, τοὺς ἀεὶ Σε ὑμνοῦντας, καὶ πόθῳ μακαρίζοντας.

Ἐξαποστειλᾶριον τοῦ Ἁγίου. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Εὐμένιε θεόληπτε, τῶν Ἀρχαγγέλων σύσκηνε, ὡς παρρησίαν πλουτήσας, πρὸς τὸν Χριστὸν Ἱεράρχα, Οὐ καὶ τῷ θρόνῳ Ἁγίε, ἐνδόξως νῦν παρίστασαι, τῶν ἐκτελούντων μέμνησο, τὴν φωτοφόρον σου μνήμην, καὶ σὲ τιμώντων ἐκ πόθου.

Καὶ τῆς Ἑορτῆς. Ἦχος β'. Τῶν μαθητῶν ὁρώντων Σε.

Σταυρός, ὁ φύλαξ πάσης τῆς οἰκουμένης, Σταυρός, ἡ ὠραιότης τῆς Ἐκκλησίας, Σταυρός, Βασιλέων τὸ κραταίωμα, Σταυρός, Πιστῶν τὸ στήριγμα Σταυρός, Ἀγγέλων ἡ δόξα, καὶ τῶν δαιμόνων τὸ τραῦμα.

Εἰς τοὺς Αἴνους ἰστώμεν στίχους δ' καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια τῆς ἑορτῆς τρία, δευτεροῦντες

τό πρῶτον. Ἦχος πλ. δ'. Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος! Τὸ ζωηφόρον φυτόν, ὁ Σταυρὸς ὁ πανάγιος, εἰς ὕψος αἰρόμενος, ἐμφανίζεται σήμερον· δοξολογοῦσι πάντα τὰ πέρατα, ἐκδειματοῦνται δαίμονες ἅπαντες· ὡ οἶον δώρημα, τοῖς βροτοῖς κεχάρισται! δι' οὗ Χριστέ, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὡς μόνος Εὐσπλαγχνος. **(Δίς).**

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος! Ὡς βότρυν πλήρη ζωῆς, ὁ βαστάσας τὸν Ὑψιστον, ἀπὸ γῆς ὑψούμενος, Σταυρὸς ὀραῖται σήμερον· δι' οὗ πρὸς Θεὸν πάντες εἰλκύσθημεν, καὶ κατεπόθη εἰς τέλος θάνατος· Ὡ ξύλον ἄχραντον! ὑφ' οὗ ἀπολαύομεν τῆς ἐν Ἐδέμ, ἀθανάτου βρώσεως, Χριστὸν δοξάζοντες.

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος! Εὖρος καὶ μῆκος Σταυροῦ, οὐρανοῦ ἰσοστάσιον, ὅτι θεία χάριτι, ἀγιάζει τὰ σύμπαντα· ἐν τούτῳ ἔθνη βάρβαρα ἠττηνται, ἐν τούτῳ σκῆπτρα ἀνάκτων ἠδρασται. Ὡ θείας κλίμακος! δι' ἧς ἀνατρέχομεν εἰς οὐρανοὺς, ὑψοῦντες ἐν ἄσμασι, Χριστὸν τὸν Κύριον.

Δόξα. Τοῦ Ἁγίου. Ἦχος γ'.

Ἡ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος παντοδύναμος χάρις, εὐροῦσα τὴν ἱεράν σου ψυχὴν, Εὐμένιε Ἱεράρχα, πρὸς ἔλεον τῶν πιστῶν καὶ συμπάθειαν ῥέπουσαν, τὴν χάριν τῶν θαυμάτων δαψιλῆ σοι ἐχαρίστατο, ἵνα καὶ τὸν ἔλεον τοῖς δεομένοις ἀφθονώτερον ἐπιδείξης· δι' ἧς πάθη ποικίλα θεραπεύεις ἐκάστοτε, καὶ ἀπαλλάττεις

τοὺς πάσχοντας, καὶ πρεσβεύεις ἐκτενῶς τῷ Κυρίῳ,
ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Τοῦ Σταυροῦ. Ἦχος πλ. δ'.

Σήμερον προέρχεται ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου, καὶ πιστοὶ εἰσδέχονται αὐτὸν ἐκ πόθου, καὶ λαμβάνουσιν ἰάματα ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ πάσης μαλακίας. Αὐτὸν ἀσπασώμεθα τῇ χαρᾷ καὶ τῷ φόβῳ· φόβῳ διὰ τὴν ἁμαρτίαν, ὡς ἀνάξιοι ὄντες· χαρᾷ δὲ διὰ τὴν σωτηρίαν, ἣν παρέχει τῷ κόσμῳ, ὁ ἐν αὐτῷ προσπαγεὶς Χριστὸς ὁ Κύριος, ὁ ἔχων τὸ μέγα ἔλεος.

Δοξολογία Μεγάλη καὶ Ἀπόλυσις.